

Številka: 8-VI-12/5-O-19/MKJ
Datum: 21. 05. 2019

Zadeva: Zapisnik enajste redne seje strokovnega sveta z dne 13. 05. 2019

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika desete redne seje.
2. Vključevanje ciljev varstva narave v področje urejanja voda.
3. Doseljevanje živalskih vrst.
4. Razno.

Prisotni: Gregor Danev, mag. Mojca Bedjanič, Anica Cernatič Gregorič, mag. Martina Kačičnik Jančar, mag. Urška Mavri, mag. Jelka Kremesec Jevšenak, mag. Jana Vidic, mag. Teo Hrvoje Oršanič, Tadej Kogovšek, Miha Naglič, Damjan Vrček, Nastja Kosor (zapisnik).

Sklep 1: Dnevni red je sprejet.

1. Pregled in potrditev zapisnika desete redne seje

Sklep 2: Zapisnik desete redne seje je sprejet.

2. Vključevanje ciljev varstva narave pri urejanju voda

Miha Naglič je podrobneje predstavil posredovano gradivo »Vključevanje ciljev varstva narave pri urejanju voda«.

V diskusiji je bilo poudarjeno:

Osnovni problem varstva narave na področju voda izvira iz dejstva, da se vodotoki še vedno ne obravnavajo kot ekosistem temveč kot infrastrukturni objekt. Mehanizmi varstva narave na področju ohranjanja voda so postavljeni in ustrezni, vendar pa na strani sektorja načrtovanje urejanja voda ni ustrezno dograjeno, je prešlo številna prestrukturiranja in se na naravovarstveno problematiko ne odziva najbolje. Reševanje problematike presega sodelovanje med ZRSVN in DRSV, problematiko bi bilo treba reševati tudi na nivoju MOP. Smiselne bi bile koordinacije na nivoju ministrstva.

Veliko problemov izhaja iz dejstva, da NUV na podrobnejših nivojih načrtovanja ni sprejet kot krovni načrtovalski dokument za načrtovanje urejanja voda. Manjka načrtovanje na nivoju porečij, ukrepi iz NUV ne dosežejo izvedbenega nivoja. Upoštevanje ciljev varstva narave je najboljšo na območjih izvajanja evropskih projektov, kjer načrtovanje urejanja voda obsega tudi iskanje alternativnih rešitev.

Kljub pripravi naravovarstvenih smernic za letne programe vzdrževalnih del in v letošnjem letu tudi za sanacijske programe, ukrepi na terenu še vedno v večini primerov obsegajo le ohranjanje obstoječih regulacij. Določeno stopnjo ohranjanja narave je mogoče doseči z neposredno komunikacijo na izvedbenem nivoju, ki jo je treba ohranjati. Domet inšpekcije je preskromen.

Sklep 3: Strokovni svet predlaga, da ZRSVN obravnavano gradivo dopolni, tako da na vsakem predstavljenem področju podrobno opredeli od katere točke naprej obstoječi mehanizmi varstva narave na področje urejanja voda ne učinkujejo.

Sklep4: Strokovni svet predlaga direktorju, da se pri ministru za okolje in prostor dogovori letna koordinacija med varstvom narave in sektorjem urejanja voda.

3. Doseljivanje živali

Damjan Vrčec je podrobneje predstavil gradivo v zvezi z doseljivanjem živalskih vrst. Strokovni svet je v razpravi poudaril nujnost celovite obravnave vsake posamezne naselitve oziroma doselitve. Naselitev in doselitev živali ne bi smeli dovoliti brez nacionalnih upravljavskih načrtov, v katerih mora biti jasno predstavljena ogroženost vrste in pomen naselitve oziroma doselitve za varstvo vrste. Potrebno je presoditi pomen vrste v ekosistemu ter celovito umestiti in presoditi tak ukrep v sistemu izvajanja varstva narave, ter obenem ohraniti tudi prožnost in možnost hitrega ukrepanja. To je treba upoštevati tudi pri prijavljanju projektov. Spremembe, ki jih za to področje predvideva ZON je smiselno upoštevati že pri tekočem delu.

Strokovni svet je po obravnavi tematike sprejel sledeče stališče:

Sklep 5:

Ponovno naseljevanje in doseljivanje živali izumrlih, iztrebljenih ali zelo ogroženih vrst, zlasti pa gojitev živali za ta namen, je izreden in izjemen ukrep varstva narave.

Utemeljen je lahko le v primerih, kadar je predhodno narejena temeljita analiza stanja vrste na celotnem območju njene razširjenosti (in posebej na območju Slovenije), ko so analizirani (za daljše časovno obdobje) in odpravljeni vsi dejavniki, ki so do izginotja ali slabega stanja vrste privedli, ko so vzpostavljeni in stabilizirani ustrezni življenjski prostori in zagotovljeno njihovo dolgoročno ustrezno upravljanje in ko se po ustreznem časovnem obdobju nedvomno izkaže, da ni nikakršne možnosti za to, da vrsta ponovno zasede habitat sama po naravni poti.

Zelo pomembna pri tem so tudi strokovna in naravovarstvena vprašanja v zvezi z odvzemom živali iz narave, genetiko in možnim prenašanjem bolezni (iz umetnih gojitvenih sistemov v naravo) ter habituacijo živali (v primeru višjih vretenčarjev).

Po izvedenih ukrepih je utemeljeno in nujno izvajati monitoring in dolgoročno ohranjati ustrezen življenjski prostor. Lahko se izkaže, da je treba naseljevanje in doseljivanje zaporedno in v daljšem časovnem obdobju ponavljati.

Pri naseljevanju, doseljivanju in gojitvi za ta namen gre torej za zelo zahtevne, do narave odgovorne in drage ukrepe. Zato je treba predhodno imeti odgovore na vsa vprašanja, vse zgoraj navedene aktivnosti pa predvideti in načrtovati, vključno z dolgoročnim kazalnikom o doseganju rezultata ukrepa. Ukrepi morajo biti finančno ovrednoteni in pretehtani v smislu razmerja stroškov in koristi za ohranjanje narave.

Strategija in akcijski načrt za zagotavljanje ugodnega stanja vrst sta predvidena kot orodji za varstvo najbolj ogroženih vrst. Zato menimo, da je utemeljeno, da sta strategija oziroma akcijski načrt osnova za vsak ukrep ponovnega naseljevanja, doseljivanja in gojitve živali za ta namen.

Sklep 6: V času do spremembe ZON se pri obravnavi vlog za izdajo strokovnega mnenja za doselitev vrste preuči in upošteva: pojasnitev potrebe po doselitvi, opis trenutnega stanja, stanja dejavnikov ogrožanja, stanja habitata, načrt spremljanja stanja, genetiko, možnosti preživetja, zagotovljenost ustreznega dolgoročnega upravljanja habitata, viabilnost populacije.

4. Razno

Pod točko Razno ni bila obravnavana nobena tema.

Seja se je zaključila ob 15.30.

Zapisnik pripravila:
Nastja Kosor

Predsednica strokovnega sveta ZRSVN
mag. Martina Kačičnik Jančar